

Kontaktperson under eksamen: Navn: Professor Bjarne Foss

Tlf: 92422004

Norsk/nynorsk utgave/utgåve

Eksamen i TTK4135

Optimalisering og regulering Optimization and Control

Fredag 29. mai 2008

Kl: 0900 - 1300

Tillatte hjelpemidler / Tilletne hjelpemiddel:

 ${\bf D}$ - Ingen trykte eller skrevne hjelpemidler / Inga trykte eller skrevne hjelpemiddel.

Godkjent kalkulator med tomt minne / Godkjend kalkulator med tomt minne

Nyttig informasjon finnes i vedlegg / Nyttig informasjon finns i vedlegg (Denne informasjonen er gitt på engelsk for å samsvare med pensumlitteraturen som den er hentet ifra).

Sensur faller 22.6 / Sensur fell 22.6.

1 Konveksitet og KKT (40%)

- a Anta minimeringsproblemet gitt av (1) uten likhetsbetingelser ($\mathcal{E} = \emptyset$). Anta videre at x' er et lokalt minimum hvor ingen ulikhetsbetingelser er aktive. Vis at $\nabla f(x') = 0$ ved å bruke KKT-betingelsene. (KKT-betingelsene er gitt i appendiks).
- **b** 2. ordens betingelser som er gitt i (3), kan forenkles for det lokale minimum x' i **a**. Formuler 2. ordens betingelser for dette tilfellet, og forklar kort sammenhengen med (3).
- c Anta maksimeringsproblemet:

$$\max x_1^3 - 3x_1^2$$

$$x_1 \le 3$$

$$x_1 \ge 1$$

- $\bullet$ Finn løsningen for x_1 og tilsvarende objektfunksjonsverdi.
- Finn Lagrangemultiplikatorene for løsningen.
- Er maksimeringsproblemet konvekst? Begrunn svaret.
- **d** Anta et 2-dimensionalt optimeringsproblem, dvs. at $x \in \mathbb{R}^2$.
  - Skisser et eksempel på en konveks gyldig mengde (convex feasible set) i dette tilfellet, og tilhørende likhets- og/eller ulikhetsbetingelser.
  - Skisser et eksempel på en ikke-konveks gyldig mengde (non-convex feasible set) i dette tilfellet.
  - Anta en konveks mengde $X \subset \Re^2$. Spesifiser en viktig egenskap ved konvekse mengder.
  - Ulineære optimeringsproblemer (nonlinear programming) kan enten være ikke-konvekse eller konvekse. Hvorfor er det viktig å ha informasjon om dette?
- e Vi fokuserer nå på de fire siste KKT-betingelsene i (2).
  - Anta at en ulikhetsbetingelse $(c_i(x) \ge 0)$ ikke er aktiv i en lokal løsning. Hva er da verdien av tilhørende Lagrange-multiplikator λ_i ?
  - Er likhetsbetingelsene $(c_i(x) = 0)$ alltid aktive i en lokal løsning? Begrunn svaret.
  - Den siste KKT-betingelsen ($\lambda_i^* c_i(x^*) = 0$) kalles gjerne komplementaritetsbetingelsen (complementarity condition). Hva betyr streng komplementaritet (strict complementarity)? Hvordan påvirker streng komplementaritet løsningstiden (kjøretid på en datamaskin) for et optimeringsproblem?

2 Optimalregulering og MPC (45%)

Gitt et optimeringsproblem som i (4)-(8) for regulering av et dynamisk system. Senket skrift i refererer til tid, og optimeringshorisonten strekker seg fra 0 til n. Q_i, P_i og S er symmetrisk postiv definite matriser. $x_i \in \mathbb{R}^l$, $y_i \in \mathbb{R}^j$, $u_i \in \mathbb{R}^m$ og x_0 er gitt.

- a Anta at n = 6, l = 3, j = 1 og m = 2. Hvor mange frie variable er det i optimeringsproblemet (4)-(8)? Det er flere mulige, korrekte svar her, så du bør forklare hvordan du kommer fram til ditt svar.
- **b** Anta at alle ulikhetsbetingelser fjernes. Det betyr at (7), (8) fjernes.
  - Spesifiser Lagrangefunksjonen for (4)-(6).
  - Definer KKT-betingelsene for (4)-(6).
  - Vi ønsker å implementere en optimalregulator (LQ regulator). Løsningen er gitt i teoremet i slutten av appendikset. Hvilken type regulator får vi (lineær/ulineær, tidsvarierende/tids-invariant, tilstandstilbakekopling/utgangstilbakekopling)?
- ${f c}$ Vi endrer problemet i ${f b}$ til følgende problem.

min
$$f_{\infty} = \frac{1}{2} \sum_{i=0}^{\infty} \{x_i^T Q x_i + u_i^T P u_i\}$$

 $x_{i+1} = A x_i + B u_i, \ 0 \le i \le \infty$

- Regulatoren er nå gitt av $u_i = Kx_i$. Hvordan beregnes K? Vis likningen(e).
- Det lukkede sløyfe (closed-loop) systemet må være stabilt (dvs at $x_i \to 0$, $u_i \to 0$ når $i \to \infty$). Spesifiser betingelser for å oppnå stabilitet. (To betingelser).
- d MPC er mye brukt i mange industrier.
  - Gi en begrunnelse (gjerne punktvis) for suksessen for MPC.
  - Spesifiser noen utfordringer ved bruk av MPC.
  - Anta at du skal velge en regulator for trykkregulering i en lukket tank. (Trykkreferansen antas å endre seg relativt sjelden). Det er en god trykkmåling og en reguleringsventil tilgjengelig for bruk. Ville du i dette tilfelle velge en enkel PID regulator eller en MPC regulator? Begrunn svaret.

- e Vi stiller nå noen spørsmål i tilknytning til figur 1 (se etterfølgende side). Dette viser en MPC regulator som diskutert i deler av MPC forelesningene. MV refererer til pådrag (vanlig symbol u), DV til forstyrrelser, CV til regulerte variable (vanlig symbol y), og X refererer til tilstander (x).
  - Hva slags optimeringsproblem løses vanligvis i "controller box".
  - Forklart hensikten med "estimator box" og "model box" samt pilene mellom disse boksene. Foreslå en algoritme for denne delen (detaljer er ikke nødvendig).
- ${f f}$ Nå følger noen spørsmål relatert til figur 1 og helikopterlab.
  - Spesifiser MVer og CVer for helikopterlab som du har jobbet med i dette semesteret.
  - Kunne optimalregulatoren som du implementerte i helikopterlab, garantere at ulikhetsbetingelsene ble overholdt? Begrunn kort svaret.
  - Optimalregulatoren kommuniserte med en pitch-regulator og en regulator for høydestyring. Hva kan skje dersom disse regulatorene er feil tunet, for eksempel at de har unødig lang responstid (lav båndbredde)?

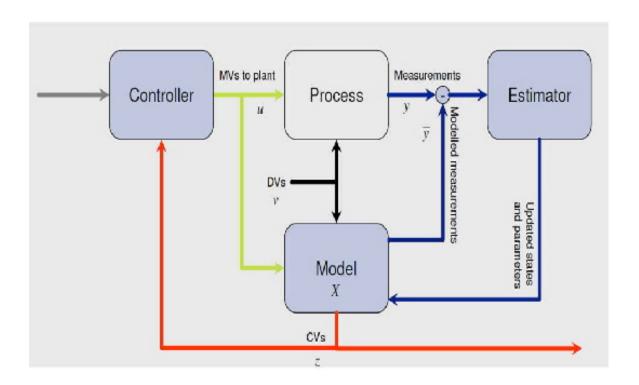

Figure 1: Struktur for en MPC-regulator

3 LP (15%)

Anta et LP-problem på standard form:

$$\min_{x \in \mathbb{R}^n} f(x) = c^T x$$
s.t.
$$Ax = b$$

$$x \ge 0$$

hvor $A \in \Re^{m \times n}$ og rank(A) = m.

- a Definer et basispunkt (basic feasible point).
- **b** Simplex-metoden baserer seg på løsningen av lineære likninger på formen Bz=c hvor $B\in\Re^{m\times m}$ kan være en stor kvadratisk matrise. Dette gjøres ofte ved LU-dekomponering av B. Spesifiser strukturen på matrisene som B dekomponeres i.
- **c** Anta at en LU-dekomponering av $B \in \Re^{m \times m}$ eksisterer. Forklar hvorfor en slik dekomponering gir en effektiv metode for å løse Bz = c.

$\mathop{\rm Appendix}_{\mathop{\rm Part}\ 1}$

 $\mathcal{E}$ and $\mathcal{I}$ given below are two finite sets of indices. General optimization problem. f and c_i are differentiable functions:

$$\min_{x \in \mathbb{R}^n} f(x)
c_i(x) = 0, \quad i \in \mathcal{E}
c_i(x) > 0, \quad i \in \mathcal{I}$$
(1)

The Lagrangian function is given by

$$\mathcal{L}(x,\lambda) = f(x) - \sum_{i \in \mathcal{E} \cup \mathcal{I}} \lambda_i^T c_i(x)$$

The KKT-conditions for (1) are given by:

$$\nabla_{x}\mathcal{L}(x^{*},\lambda^{*}) = 0$$

$$c_{i}(x^{*}) = 0, \qquad i \in \mathcal{E}$$

$$c_{i}(x^{*}) \geq 0, \qquad i \in \mathcal{I}$$

$$\lambda_{i}^{*} \geq 0, \qquad i \in \mathcal{I}$$

$$\lambda_{i}^{*} c_{i}(x^{*}) = 0, \qquad i \in \mathcal{E} \cup \mathcal{I}$$

$$(2)$$

2nd order (sufficient) conditions for (1) are given by:

$$w \in F_2(\lambda^*) \Leftrightarrow \begin{cases} \nabla c_i(x^*)^T w = 0 & \text{for all } i \in \mathcal{E} \\ \nabla c_i(x^*)^T w = 0 & \text{for all } i \in \mathcal{A}(x^*) \cap \mathcal{I} \text{ with } \lambda_i^* > 0 \\ \nabla c_i(x^*)^T w \ge 0 & \text{for all } i \in \mathcal{A}(x^*) \cap \mathcal{I} \text{ with } \lambda_i^* = 0 \end{cases}$$

Theorem (Second-Order Sufficient Conditions)

Suppose that for some feasible point $x^* \in \mathbb{R}^n$ there is a Lagrange multiplier vector λ^* such that the KKT conditions (2) are satisfied. Suppose also that

$$w^T \nabla_{xx} \mathcal{L}(x^*, \lambda^*) w > 0, \quad \text{for all } w \in F_2(\lambda^*), \ w \neq 0.$$
 (3)

Then x^* is a strict local solution for (1).

LP-problem on standard form:

$$\min_{x \in R^n} f(x) = c^T x$$
s.t.
$$Ax = b$$

$$x \ge 0$$

where $A \in \mathbb{R}^{m \times n}$ and rank(A) = m.

QP-problem on standard form:

$$\min_{x \in R^n} f(x) = \frac{1}{2} x^T G x + x^T d$$
s.t.
$$a_i^T x = b_i, \quad i \in \mathcal{E}$$

$$a_i^T x \ge b_i, \quad i \in \mathcal{I}$$

where $G = G^T$. Alternatively, the equalities can be written $Ax = b, A \in \mathbb{R}^{m \times n}$.

Iterative method:

$$x_{k+1} = x_k + \alpha_k p_k$$
$$x_0 \ given$$
$$x_k, p_k \in \mathbb{R}^n, \ \alpha_k \in \mathbb{R}$$

 p_k is the search direction and α_k is the line search parameter.

Part 2 Linear quadratic control of discrete dynamic systems

A typical optimal control problem on the time horizon 0 to n might take the form

min
$$f_0 = \frac{1}{2} \sum_{i=0}^{n-1} \{ (y_i - y_{ref,i})^T Q_i (y_i - y_{ref,i}) + (u_i - u_{i-1})^T P_i (u_i - u_{i-1}) \} + \frac{1}{2} (y_n - y_{ref,n})^T S(y_n - y_{ref,n})$$
(4)

subject to equality and inequality constraints

$$x_{i+1} = A_i x_i + B_i u_i, \ 0 \le i \le n - 1 \tag{5}$$

$$y_i = Hx_i$$

$$x_0 = \text{given (fixed)}$$
 (6)

$$U_L \le u_i \le U_U, \ 0 \le i \le n - 1 \tag{7}$$

$$Y_L \le y_i \le Y_U, \ 1 \le i \le n \tag{8}$$

where system dimensions are given by

$$u_i \in \Re^m$$
$$x_i \in \Re^l$$
$$y_i \in \Re^j$$

The subscript i refers to the sampling instants. That is, subscript i+1 refers to the sample instant one sample interval after sample i. Note that the sampling time between each successive sampling instant is constant. Further, we assume that the control input u_i is constant between each sample.

Theorem: Assume that $x_{ref,i}=0,\ u_{ref,i}=0,\ 0\leq i\leq n$ and that H=I, i.e. $y_i=x_i$. The solution of (4), (5) and (6) is given by $u_i=K_ix_i,\ 0\leq i\leq n-1$ where the feedback gain matrix is derived by

$$K_{i} = -P_{i}^{-1}B_{i}^{T}R_{i+1}(I + B_{i}P_{i}^{-1}B_{i}^{T}R_{i+1})^{-1}A_{i}, \ 0 \le i \le n-1$$

$$R_{i} = Q_{i} + A_{i}^{T}R_{i+1}(I + B_{i}P_{i}^{-1}B_{i}^{T}R_{i+1})^{-1}A_{i}, \ 0 \le i \le n-1$$

$$R_{n} = S$$